

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

GRADIVNI BLOK I: PROFESIONALNI IDENTITET MENTORA

CJELINA I - JA KAO UČITELJ POČETNIK: PRISJEĆANJE NA SVOJ PUT

© Copyright 2021 LOOP Consortium Bilo kakvo reproduciranje ili distribucija sadržaja ili dijela sadržaja ove publikacije dopušteno je samo uz prethodno pismeno odobrenje LOOP partnerstva. Osim toga, mora se navesti priznanje autora dokumenta i svih primjenjivih dijelova obavijesti o autorskim pravima.

Sva prava pridržana.

Ovaj dokument se može promijeniti bez prethodnog upozorenja.

Ovo djelo je licencirano pod [CC BY-NC-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

CJELINA I – JA KAO UČITELJ POČETNIK: PRISJEĆANJE NA SVOJ PUT

UVOD

Programi osposobljavanja iskusnih učitelja trebali bi biti prepoznati kao prioritetne radnje u obrazovnom sustavu, kako bi mogli proizvoditi promjene i pružati podršku učiteljima, obnavljajući učiteljsku karijeru uz poboljšanje njihove stručne izvedbe, njihove dobrobiti i, posljedično, školskog uspjeha učenika.

Ova cjelina ima za cilj podržati osposobljavanje učitelja koji namjeravaju postati mentori, koristeći **reflektivni pristup**, pozivajući ih da kritički analiziraju svoja profesionalna i osobna iskustva i na taj način pridonose razumijevanju potreba učitelja početnika, prevladavanju različitih poteškoća i razvijanju svojih kompetencija kao iskusnih učitelja/mentora. Ova perspektiva favorizira njihovo uranjanje u namjeran, pragmatičan i smislen proces, pružajući im artikulaciju teorijskog znanja s iskustvima kako bi djelovali na razuman i relevantan način u suočavanju s različitim profesionalnim izazovima.

Ovaj okvir za usmjeravanje razumije da reflektivno djelovanje pretpostavlja drugačiju vrstu obuke od one koja priprema učitelja kao tehničara, temeljenu na usklađenosti sa skupom uputa koje su osmislili i dali drugi. Refleksivno obrazovanje zagovara razvoj temeljen na praksi (Schön, 2000.), u kojem se učitelj-mentor prepoznaje kao stručnjak koji igra „aktivnu ulogu u formuliranju ciljeva svog rada i sredstava za njihovo postizanje“. U tom smislu, ovo stajalište zagovara sposobnost stvaranja svojih teorija iz stvarnosti, pridonoseći tako „izgradnji široke baze znanja o nastavi“ (Zeichner, 1993.) tijekom cijele njihove karijere.

CILJEVI

- Istaknuti prednosti budućeg mentora, osobno i profesionalno, kao način promicanja uzastopnog poboljšanja mentorove izvedbe
- Razumjeti specifične potrebe i izazove s kojima se susreće učitelj početnik
- Identificirati mentorske strategije kao reference za učinkovitu provedbu

SADRŽAJI

- Samorefleksija značajnih osobnih iskustava mentora
- Razmjena i rasprava o idejama vezanim uz ta iskustva

TRAJANJE, AKTIVNOSTI I DINAMIKE

Predviđeno trajanje: 90m

Vrijeme trajanja aktivnosti i dinamika:

Aktivnost	Dinamika	Trajanje	Ukupno trajanje
1. Moji učitelji	1. Razmišljanja o mojim učiteljima	20m	20m
2. Metaforička misao mentorstva	1. Moji mentorski odnosi	10m	50m
	2. Moj profesionalni put	40m	
3. Okrugli stol oko mentorstva	1. Neki citati	20m	20m
			90m

Aktivnost 1: Moji učitelji | 20 minuta

Povijest otkriva da su mnogi likovi koje poznajemo, u različitim područjima, biliiskusni učitelji drugima, te su tako i oni izvrsne reference za čovječanstvo: Aleksandar Veliki imao je Aristotela kaoiskusnog učitelja; Beethoven i Mozart imali su Haydna itd. Čak i ako mnoge druge ličnosti nisu nužno toliko poznate, iskustva koja u određenom trenutku imate sa svojimiskusnim učiteljima imaju utjecaj na vaš osobni i profesionalni život, jer rezultiraju razvojem višestrukih vještina.

Dinamika 1 – Razmišljanja o mojim učiteljima | 20 minuta

Uz ovo kao moto, naučite o nekim povijesnimiskusnim učiteljima: Kronika mentorstva utemeljenog na dokazima | 25 najboljih mentorskih odnosa u povijesti (www.evidencebasedmentoring.org) i prisjetite se svojihiskusnih učitelja (vidi [Prilog 1](#)).

- Tko su bili vaši učitelji/mentori?
- Koja su bila njihova glavna osobna i profesionalna obilježja?
- Kako vas to iskustvo može inspirirati kao budućeg mentora?

Aktivnost 2: Metaforička misao mentorstva | 50 minuta

U kontekstu obrazovanja/osposobljavanja, metafora se smatra izvorom uvida u misli i osjećaje učitelja (Connelly et al., 1997.). Također može poslužiti kao alat pomoću kojeg učitelj promišlja o svojoj praksi kao vanjski promatrač (Leavy et al., 2007.). Istraživači koriste metafore koje su razvili učitelji kako bi dobili uvid u ono što učitelji misle o svom radu i tako olakšali njihov profesionalni razvoj (Zhao, Coombs i Zhou, 2010.). Ova je perspektiva također važna u smislu da su uvjerenja i djelovanje neodvojivi i da „jedan konstrukt ima tendenciju utjecati na drugi“ (Haney, Lumpe, Czerniak i Egan, 2002.).

Dinamika 1 – Moji mentorski odnosi | 10 minuta

Razmislite o mentorskim odnosima koje ste imali tijekom svog života, koristeći metafore da ih najbolje opišete i objasnite razloge svog izbora.

Dinamika 2 – Moj profesionalni put | 40 minuta

Putna karta se predlaže kao metafora za vaš profesionalni put, shvaćajući da karte prikazuju širu sliku i stoga pružaju mogućnosti za razmišljanje na temelju sljedećih tema (vidi [Prilog 2](#)):

- Gdje je počelo?
- Gdje ste željeli ići?
- Koje ste puteve slijedili?
- Koje puteve niste slijedili i zašto?
- Koja biste druga mjesta željeli posjetiti i jeste li uopće imali tu mogućnost?

Aktivnost 3: Okrugli stol oko mentorstva | 20 minuta

Citati imaju za cilj razjasniti, poduprijeti ili ilustrirati određeno pitanje. Sljedeći citati su odabrani kako bi pokrenuli raspravu o specifičnim potrebama i izazovima učitelja u ranoj karijeri i procesu razvoja budućeg iskusnog učitelja. Nakon što pročitate citate, odaberite one koje biste upotrijebili kao strategiju za promicanje rasprave u mentorskom odnosu, komentirajući svoj izbor.

Dinamika 1 – Neki citati | 20 minuta

- a. „Skloni smo vidjeti sebe prvenstveno kroz prizmu svojih namjera, koje su drugima nevidljive, dok druge vidimo prvenstveno u svjetlu njihovih djela, koja su nama vidljiva.“ (J. G. Bennet citiran u F. Kofmanu, 2006.)
- b. „Osjetljiva ravnoteža 'mentoriranja' nekoga, nije stvoriti ga prema svojoj slici, već mu dopustiti da stvori sam sebe.“ (Steven Spielberg)
- c. „Pogled u prošlost bi trebao biti samo način da jasnije shvatim što sam i tko sam kako bih mogao mudrije graditi budućnost.“ (Paulo Freire, *Pedagogy of the Oppressed*).

PRILOZI

Prilog 1 - Razmišljanje o mojim učiteljima

1
Tko su bili vaši
mentori/referentni učitelji?

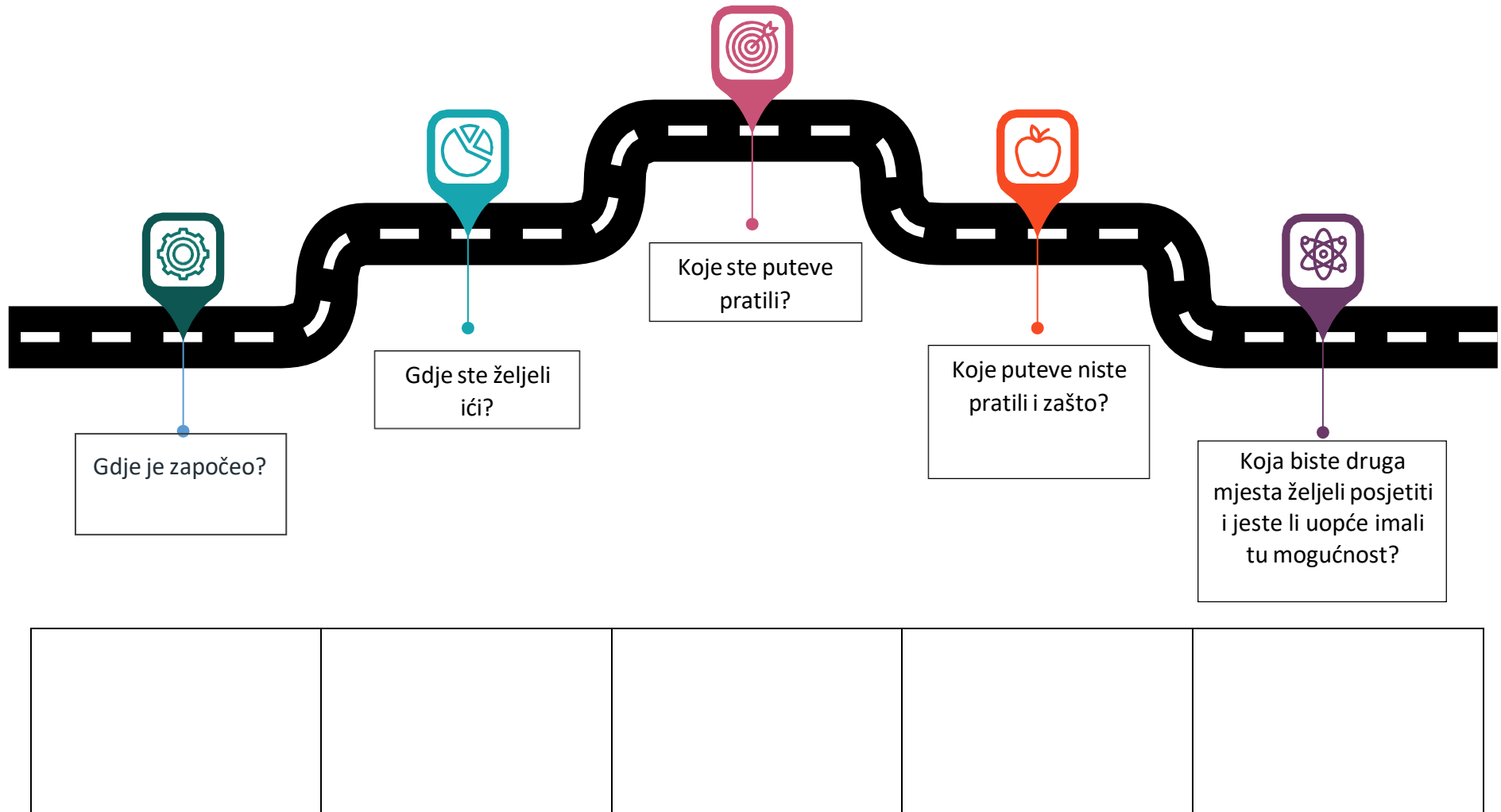
2
Koja su bila njihova glavna osobna i
profesionalna obilježja?

3
Kako vas ovo iskustvo može inspirirati
kao budućeg mentora?

OSVRT

Prilog 2 - Moj profesionalni put

IZVORI

Alderman, M. K. (1990, September). *Motivation for at-risk students*. *Educational Leadership*, 48,27-29.

Allen, D. W. (1967). *Microteaching. A description*. San Francisco: Stanford University Press

Azevedo, J. (2003). *Cartas aos directores das escolas*. Porto: Asa.

Barnett, B. G. et al. 2004. *Reflective practice: The cornerstone for school improvement*. Hawker Brownlow Education.

Brueggeman, Amanda (2022). *Student-Centered Mentoring. Keeping Students at the Heart of New Teachers' Learning*. California: Corwin.

Campus Compact. (1994, March). *Resource manual for campus-based youth mentoring programs*. (Available from Campus Compact, P.O. Box 1975, Brown University, Providence, Rhode Island 02912, (401) 863-1119. Please make checks payable to "The Education Commission of the States")

Carrington, Jody (2019). *Kids these days. A game plan for (re)connecting with those we teach, lead, & love*. Altona: FriesenPress.

Coppock, M. L. (1995, April). *Mentoring at-risk Hispanic students in self-esteem, academic growth, and citizenship awareness*. *Equity & Excellence in Education*, 28, 36-43.

Cunha, P. O. (1996). *Ética e educação*. Lisboa: Universidade Católica.

Dorrell, L. D. (1989, January). *At-risk students need our commitment*. *NASSP Bulletin*, 73, 81-82.

Dubois, D. L., & Neville, H. A. (1997). *Youth mentoring: Investigation of relationship characteristics and perceived benefits*. *Journal of Community Psychology*, 25, 227-234.

Goodson, I. (2001). *Conhecimento e vida profissional. Estudos sobre educação e mudança*. Porto: Porto Editora.

Hadley, Wynton H., & Hadley, R. T. (1991, Summer). *Motivational strategies for at risk students*. *Education*, 111, 573-575.

Holland, S. H. (1996, Summer). *PROJECT 2000: An educational mentoring and academic support model for inner-city African American boys*. *Journal of Negro Education*, 65, 315-321.

Ion, G. & Brown, C. (2020). "Networks between schools for educational improvement: what practices are the most effective?". *What works in education?*, 19. Barcelona: Ivalua/Fundació Jaume Bofill.

Isidori, E. 2003. *La formazione degli insegnanti principianti. Problemi e strategie*. Perugia: Morlacchi Editore

Lieberman, A. (1994). Teacher development: commitment and challenge Em P. Grimmett e J. Neufeld (Eds.), *Teacher development and struggle for authenticity: professional growth and restructuring in the context of change*. New York: Teachers College Press.

Maia, C. F. (2011). *Elementos de ética e deontologia profissional* (3.9 ed.). Chaves: SNPL.

Minor, C. (2019). *We Got This: Equity, Access, and the Quest to Be Who Our Students Need Us to Be*. Heinemann Educational Books: November 2018.

Nóvoa, A. (2009). *Para uma formação de professores construída dentro da profissão*. Revista Educacion, 350, 203-218. Consultado em 2022, setembro, 29, em: http://www.ince.mec.es/revistaeducacion/re350/re350_09por.pdf

OECD (2018). "Responsive School Systems: Connecting Facilities, Sectors and Programmes for Student Success", *OECD Reviews of School Resources*. Paris: OECD Publishing.

OECD, Teachers Ready Platform. *Case study: Professional learning communities and master teacher networks: Building collective responsibility for the profession and for supporting new teachers*. [[link](#)]

Pedone, F. and Ferrara, G. (2014). La formazione iniziale degli insegnanti attraverso la pratica del microteaching. In *Italian Journal of Educational Research*, (13), 85-98.

Peterson, R. W. (1989, August). *Mentor teacher handbook [8 sections]*. Available online: <http://www.gse.uci.edu/doehome/edresource/publications/mentorteacher/contents.html>

Portner, H. (2008). *Mentoring new teachers*. California: Corwin press.

Révai, Nóra (2020). "What difference do networks make to teachers' knowledge? Literature review and case descriptions". *OECD Education Working Papers*, 215. Paris: OECD Publishing.

Schulman, L. 2003. *No Drive-by Teachers*. Carnegie foundation archive.

Seiça, A. B. (2003). *A docência como praxis ética e deontológica*. Um estudo empírico. Lisboa: Departamento de Educação Básica.

Sliwka, A. (2003). "Networking for Educational Innovation: A Comparative Analysis", In OECD (Hrsg.), *Networks of Innovation - Towards New Models for Managing Schools and Systems*, pp. 49-65. Paris: OECD Publishing.

Sparks, W. G. (1993, February). *Promoting self-responsibility and decision making with at-risk students*. *Journal of Physical Education and Recreational Development*, 62, 74-78.

Stone, Douglas in Sheila Heen (2014). *Thanks for the feedback: The science and art of receiving feedback well*. Penguin Group.

Sweeney, Diane in Leanna Harris (2020). *The essential guide to student-centered coaching: What every K-12 coach and school leader needs to know*. Corwin.

The Education State (2019). *Mentoring Capability Framework*. State of Victoria: Department of Education and Training.

Turner, S., & Scherman, A. (1996, Winter). *Big brothers: Impact on little brothers' self-concepts and behaviors*. *Adolescence*, 31, 875-881.

Volusia County School Board. (1993). *VIPS youth motivator handbook*. (Available from Volusia County Schools, P.O. Box 2410, Daytona Beach, Florida 32115-2410).

Online izvori

Allen, Brian and *etal* in Siguccs Mentor Guide. <https://www.educause.edu/-/media/files/wiki-import/2014infosecurityguide/mentoring-toolkit/siguccsmentorguidepdf> (retrieved Sep 27, 2022).

Teaching degree in Professional Networking in Teaching. <https://www.teachingdegree.org/resources/professional-networking/> (retrieved Aug 8, 2022).

Cherry, Kendra (2020). What is negativity bias? From <https://www.verywellmind.com/negative-bias-4589618> (retrieved Jun 9, 2022).

European project . www.unigrowthminds.eu

García, Emma in Elaine Weiss (2019). *U.S. schools struggle to hire and retain teachers. The second report in 'The Perfect Storm in the Teacher Labor Market' series*. 16. April. <https://www.epi.org/publication/u-s-schools-struggle-to-hire-and-retain-teachers-the-second-report-in-the-perfect-storm-in-the-teacher-labor-market-series/> (retrieved Jun 1, 2022).

McKinley, Dianne in The Importance of Mentoring New Teachers. <https://incompassinged.com/2017/07/14/the-importance-of-mentoring-new-teachers/> (retrieved Jun 8, 2022)

Global level (Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications, 2010). <https://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/common-european-principles-teacher-competences-and-qualifications> (retrieved May 25, 2021).

Comparative report (2021), Comparative report. https://empowering-teachers.eu/wp-content/uploads/2022/07/LOOP_WP1_D1.6-Comparative-Report_Final.pdf (retrieved Jun 8, 2022).

Official Journal of the European Union, 2020/C 193/04, 9 June 2020.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XG0609\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XG0609(04)) (retrieved Jun 9, 2022).

INOVA+

INOVA + Innovation Services SA

 **Direção – Geral da
Administração Escolar**

Ministry of Education and
Science of Portugal

 REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF EDUCATION

Ministry of Education, Republic of
Slovenia

 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Instituto Ekpedeftikis Politikis (Insti-
tute of Educational Policy)

Casa do Professor

 INSTITUTO DE
EDUCAÇÃO
ULISBOA

Institute of Education of the
University of Lisbon

 Univerza v Ljubljani

University of Ljubljana

 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY of the PELOPONNESE

University of Peloponnese

 idec

IDEC SA

 UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Fundación Universitaria Balmes

 PetitPhilosophy

Association Petit Philosophy

 UNIVERSITÀ
LUM
Jean Monnet

Libera Università del
Mediterraneo Jean Monnet

LOOP

EMPOWERING TEACHERS PERSONAL, PROFESSIONAL AND SOCIAL
CONTINUOUS DEVELOPMENT THROUGH INNOVATIVE PEER - INDUCTION PROGRAMMES

<https://empowering-teachers.eu/>